

**Medicinski fakultet / Stomatologija / PSIHIJARIJA**

|                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                 |                          |                            |
|-------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|--------------------------|----------------------------|
| <b>Naziv predmeta:</b>                          | PSIHJARIJA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                 |                          |                            |
| <b>Šifra predmeta</b>                           | <b>Status predmeta</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>Semestar</b> | <b>Broj ECTS kredita</b> | <b>Fond časova (P+V+L)</b> |
| 11157                                           | Obavezan                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 6               | 2                        | 1+1+0                      |
| <b>Studijski programi za koje se organizuje</b> | Stomatologija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                 |                          |                            |
| <b>Uslovljenost drugim predmetima</b>           | Nema                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                 |                          |                            |
| <b>Ciljevi izučavanja predmeta</b>              | Izučavanje i upoznavanje etioloških činilaca, epidemiologije, patogeneze, kliničkih formi, dijagnostičkih i terapijskih i rehabilitacionih tehnika u savremenoj psihijatriji                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                 |                          |                            |
| <b>Ishodi učenja</b>                            | Ishodi učenja: Nakon završene jednosemestralne nastave iz predmeta Psihijatrija, student Stomatologije treba da posjeduje sljedeće ishode učenja: 1. Razlikuje različite grupe duševnih poremećaja i zna da opiše i razlikuje psihopatološke simptome duševnih poremećaja. 2. Osposobljen je da pristupi duševnom bolesniku i uradi psihijatrijski intervju, uzme anamnezu i sastavi psihički profil. 3. Zna da opiše sve kategorije duševnih poremećaja i klasifikacione sisteme dijagnostike duševnih poremećaja. 4. Osposobljen je da postavi dijagnozu i opiše metode liječenja i terapijske postupke osnovnih duševnih poremećaja u konsultaciji sa specijalistom psihijatrije. 5. Osposobljen je da postavi indikacije za bolničko liječenje duševnih poremećaja i indikacije za psihoterapijsko i socioterapijsko liječenje. 6. Posjeduje komunikacijske vještine da uspostavi razgovor sa psihomotorno agitiranim bolesnikom u hitnim i kriznim situacijama i sa članovima njihove porodice.                                                                                                                                                                                      |                 |                          |                            |
| <b>Ime i prezime nastavnika i saradnika</b>     | Prof.dr Lidija Injac Stevović, specijalista psihijatrije                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                 |                          |                            |
| <b>Metod nastave i savladanja gradiva</b>       | Predavanja, vježbe, seminarski, kolokvijumi, završni ispit.Konsultacije                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                 |                          |                            |
| <b>Plan i program rada</b>                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                 |                          |                            |
| Pripremne nedjelje                              | Priprema i upis semestra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                 |                          |                            |
| I nedjelja, pred.                               | Definicija i istorijski razvoj psihijatrije Psihijatrijske ustanove i oblici organizacije psihijatrijske službe. Klasifikacijski sistemi                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                 |                          |                            |
| I nedjelja, vježbe                              | Uvodna vježba. Osnovna načela organizacije psihijatrijske zaštite. Organizacija savremene psihijatrijske zaštite. Tipovi psihijatrijskih ustanova (dispanzer, savjetovalite, psihijatrijsko odjeljenje: zatvoreno, otvoreno, dnevna bolnica, noćna bolnica). Obilazak organizacionih jedinica u psihijatrijskoj ustanovi. Odnos ljekar – bolesnik. Ponašanje bolesnika u kontaktu sa ljekarom. Transferne relacije. 2. Anamneza u psihijatriji. Psihijatrijski intervju. Psihijatrijska anamneza. Auto i heteroanamneza. Autentičnost anamneza, citiranje bolesnika. Važnost generalija.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                 |                          |                            |
| II nedjelja, pred.                              | Etiologija i prevencija duševnih bolesti                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                 |                          |                            |
| II nedjelja, vježbe                             | Određivanje stepena obrazovanja, procjena sredine u kojoj se pacijent razvijao i u kojoj živi. Konfrontiranje auto, heteroanamneze i socijalne ankete. Anamnaesis vitae, razvojni aspekti. Premorbidna ličnost. Anamnaesis familiae (bolesti u porodici, samoubistvo, antisocijalna ponašanja, odnosi u porodici – kući roditelja, bračnoj zajednici). Odnosi na radnom mjestu.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                 |                          |                            |
| III nedjelja, pred.                             | Dijagnostički postupci u psihijatriji                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                 |                          |                            |
| III nedjelja, vježbe                            | Definicija intervju. Dijagnostički i terapijski intervju i komplementarna dijagnostika.Prikaz pacijenta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                 |                          |                            |
| IV nedjelja, pred.                              | Opšta psihopatologija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                 |                          |                            |
| IV nedjelja, vježbe                             | Opažanje, pažnja. Poremećaji pažnje (testovi ispitivanja pažnje) Pamćenje, mišljenje, učenje. Kvalitativni i kvantitativni poremećaji pamćenja. Ispitivanje funkcije pamćenja, rad sa bolesnikom. Definicija mišljenja. Konkretno i apstraktno mišljenje. Poremećaji mišljenja po formi. Poremećaji mišljenja po sadržaju. Ideoafektivni blok. Ispitivanje poremećaja mišljenja. Prikaz bolesnika sa sumanutim sadržajima. . Inteligencija, emocije.. Poremećaji inteligencije. Rad sa bolesnikom: prikaz oligofrenije i demencije. Definicija emocionalnosti. Pojam emocionalne zrelosti. Podjele emocija. Afekat i raspoloženje. Kvantitativni i kvalitativni poremećaji.Prikaz bolesnika sa poremećajem emocija. 6. Volja, nagoni. Poremećaji volje (kvantitativni, kvalitativni): Katatoni sindrom. Prikaz bolesnika sa poremećajem voljne aktivnosti. Definicija nagona. Podjela motiva. Nagon za samoodržanjem - patologija. Nagon za održanjem vrste - patologija. Patologija socijalnih motiva. Prikaz bolesnika sa poremećajem nagona. . Svijest.Psihijatrijski pojam svijesti i karakteristike. Nesvjesna psiha. Poremećaji svijesti (kvalitativni-kvantitativni) - ispitivanje |                 |                          |                            |
| V nedjelja, pred.                               | Shizofrenija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                 |                          |                            |
| V nedjelja, vježbe                              | Shizofrenija. Razlikovanje pojedinih oblika shizofrenije (simplex, hebefrenija, katatona SCH, paranoidna shizofrenija, shizoafektivni poremećaji, rezidualna stanja) 12. Shizofrenija. Diferencijalna                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                 |                          |                            |

|                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                            | dijagnoza shizofrenije u odnosu na sumanute psihoze I druge psihotične poremećaje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| VI nedjelja, pred.                                                                                                                                                                                         | Afektivni poremećaji                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| VI nedjelja, vježbe                                                                                                                                                                                        | Poremećaji raspoloženja. Anamneza I status depresivnih bolesnika. Opres sa maskiranom depresijom – prevencija suicida depresivnih bolesnika. Klinička obrada. 16. Moždani organski psihosindrom. Prikaz akutnog organskog moždanog sindroma (delirijum). Prikaz hroničnog organskog oboljenja                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| VII nedjelja, pred.                                                                                                                                                                                        | Anksiozni poremećaji                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| VII nedjelja, vježbe                                                                                                                                                                                       | Klinička obrada anksioznih poremećaja. Specifičnosti eksploracije neurotičnih bolesnika. Prvi kontakt sa neurotičnim bolesnikom. Fenomenološko sagledavanje manifestacija. Dinamičko sagledavanje simptoma. 18. Klinička obrada neurotskih poremećaja. Neurotične odbrane. Razgraničavanje pojedinih oblika neuroza u radu sa pacijentima. Diferencijalna dijagnoza prema drugim sindromima                                                                                                                                                                                                    |
| VIII nedjelja, pred.                                                                                                                                                                                       | Poremećaji ličnosti                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| VIII nedjelja, vježbe                                                                                                                                                                                      | Klinička obrada poremećaja ličnosti. Socijalno-medicinska analiza ponašanja u poremećajima ličnosti. Klinička obrada sa poremećajem ličnosti.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| IX nedjelja, pred.                                                                                                                                                                                         | Seksualni poremećaji i devijacije.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| IX nedjelja, vježbe                                                                                                                                                                                        | Poremećaji polnog nagona, seksualne inverzije, perverzije I devijacije                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| X nedjelja, pred.                                                                                                                                                                                          | Moždani organski psihosindrom                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| X nedjelja, vježbe                                                                                                                                                                                         | Stav ljekara u odnosu na pacijenta poremećene svijesti. Prikaz bolesnika (delirijum, demencija, sumračna stanja). 8. Psihološko ispitivanje I psihometrija. Primjena psihometrijskih testova. Testiranje količnika inteligencije. Projektivne tehnike. Testovi organskih oštećenja. Terapijska zajednica.                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| XI nedjelja, pred.                                                                                                                                                                                         | Bolesti zavisnosti                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| XI nedjelja, vježbe                                                                                                                                                                                        | Bolesti zavisnosti – alkoholizam. Alkoholiizam. Prikaz toka, sa komplikacijama (alkoholne psihoze, posebno delirijum tremens). Specifičnosti liječenja i rehabilitacija. 22. Bolesti zavisnosti – narkomanija. Narkomanija. Diferencijalna dijagnoza narkomanije I narkofilije. Morfinizam                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| XII nedjelja, pred.                                                                                                                                                                                        | Psihostomatološki poremećaji                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| XII nedjelja, vježbe                                                                                                                                                                                       | Psihogeni oralni simptomi I znaci, osetni, ulceracije oralne sluznice, sekundarni psihijatrijski poremećaji                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| XIII nedjelja, pred.                                                                                                                                                                                       | Suicidnost. Hitna i urgentna psihijatrija.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| XIII nedjelja, vježbe                                                                                                                                                                                      | Suicid. Suicid – klinička obrada pokupaja samoubistva. Značaj pokušaja samoubistva. Razlike samoubistva – pokušaj. Analize dispozicije, povoda I motiva za pokušaj samoubistva. Analiza apel fenomena suicidanata. Samoubistvo kod pojedinih psihoza.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| XIV nedjelja, pred.                                                                                                                                                                                        | Dječja i adolescentna psihijatrija, ometenost u razvoju                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| XIV nedjelja, vježbe                                                                                                                                                                                       | Mentalni poremećaji u djece. Prikaz neurotskih I psihotičnih poremećaja kod djece. Specifičnosti liječenja. 26. Mentalni poremećaji u adolescenata. Psihijatrijske specifičnosti adolescentnog perioda. Psihijatrijski poremećaji u adolescenciji: neuroze, adolescentska kriza, kriza identiteta, granična stanja, psihoze. Specifičnosti liječenja. Prikaz I klinička obrada slučaja adolescentne krize ometenost u razvoju, prikaz bolesnika                                                                                                                                                |
| XV nedjelja, pred.                                                                                                                                                                                         | Liječenje u psihijatriji - farmakoterapija. Liječenje u psihijatriji - psihoterapija i socioterapija. Zakon o zaštiti osoba s duševnim smetnjama                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| XV nedjelja, vježbe                                                                                                                                                                                        | Principi farmakoterapije I prikaz neželjenih dejstava. Primjena osnovnih farmakoterapijskih protokola (prikaz standardnog liječenja najčešćih poremećaja koje ljekar opšte prakse srijeće u svojoj ambulanti). Analiza najčešćih neželjenih efekata psihofarmaka. Prikaz neuroleptičkog ekstrapiramidnog sindroma. 28. Urgentna stanja. Obilazak urgentne psihijatrijske jedinice                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Opterećenje studenta</b>                                                                                                                                                                                | Nedjeljno 2 kredita x 40/30 = 2 sati Struktura: 1sata predavanja 1sat vježbi 2sati samostalni rad uključujući i konsultacije U semestru Nastava i završni ispit (4 h x 16 =64h). Neophodne pripreme prije početka semestra (upis, ovjera...) 4h x 2 = 8 Ukupno opterećenje: 4 x 30= 120h Dopunski rad 48h Struktura opterećenja 64 + 8 + 48                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Nedjeljno</b>                                                                                                                                                                                           | <b>U toku semestra</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>2 kredita x 40/30=2 sati i 40 minuta</b><br>1 sat(a) teorijskog predavanja<br>0 sat(a) praktičnog predavanja<br>1 vježbi<br><b>0 sat(a) i 40 minuta</b><br>samostalnog rada, uključujući i konsultacije | Nastava i završni ispit:<br><b>2 sati i 40 minuta x 16 =42 sati i 40 minuta</b><br>Neophodna priprema prije početka semestra (administracija, upis, ovjera):<br><b>2 sati i 40 minuta x 2 =5 sati i 20 minuta</b><br>Ukupno opterećenje za predmet:<br><b>2 x 30=60 sati</b><br>Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 do 30 sati (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmet)<br><b>12 sati i 0 minuta</b><br>Struktura opterećenja: <b>42 sati i 40 minuta (nastava), 5 sati i 20 minuta</b> |

|                                              |                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                               |                                               |                                               |                           |
|----------------------------------------------|-------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|-----------------------------------------------|-----------------------------------------------|---------------------------|
|                                              |                   | <b>(priprema), 12 sati i 0 minuta (dopunski rad)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                               |                                               |                                               |                           |
| <b>Obaveze studenta u toku nastave</b>       |                   | Redovno pohađanje predavanja i vježbi                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                               |                                               |                                               |                           |
| <b>Konsultacije</b>                          |                   | Konsultacije ponedjeljkom od 13 do 15h                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                               |                                               |                                               |                           |
| <b>Literatura</b>                            |                   | 1.Peković M. Psihijatrija, Univerzitet Crne Gore, Medicinski fakultet 2010, Podgorica 2.Jašović Gašić M., Lečić Toševski D. Psihijatrija, Univerzitet u Beogradu, Medicinski fakultet 2007. 3. Kaplan & Sadock: Comprehenzive textbook of psychiatry 10 th ed.Williams Wilkins, Baltimore, 2017: 4. Dimitrijević I:Bolesti zavisnosti, Medicinski fakultet Beograd,2015 5.Marić J. Klinička psihijatrija, Beograd 2005 |                                               |                                               |                                               |                           |
| <b>Oblici provjere znanja i ocjenjivanje</b> |                   | Kolokvijumi i usmeni ispit Prisustvo teorijskoj nastavi od 0 do 2 poena Prisustvo praktičnoj nastavi od 0 do 2 poena Domaći zadatak od 0 do 3 poena Seminarski rad od 0 do 3 poena Kolokvijum I od 10 do 20 poena Kolokvijum II od 10 do 20 poena Završni ispit od 0 do 50 poena Prelazna ocjena se dobija ako se kumulativano sakupi min 50 poena                                                                     |                                               |                                               |                                               |                           |
| <b>Posebne naznake za predmet</b>            |                   | Nema                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                               |                                               |                                               |                           |
| <b>Napomena</b>                              |                   | Nema                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                               |                                               |                                               |                           |
| <b>Ocjena:</b>                               | F                 | E                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | D                                             | C                                             | B                                             | A                         |
| <b>Broj poena</b>                            | manje od 50 poena | više ili jednako 50 poena i manje od 60 poena                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | više ili jednako 60 poena i manje od 70 poena | više ili jednako 70 poena i manje od 80 poena | više ili jednako 80 poena i manje od 90 poena | više ili jednako 90 poena |